

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

HESSEN KASSELSTRAAT 6-8

TE EINDHOVEN

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Hessen Kasselstraat 6-8 te Eindhoven

Opdrachtgever	B&N 04 Kuiper 7a 5521 DG Eersel
Rapportnummer	9944.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	9 oktober 2019
Vestiging	Limburg Rijksweg Noord 39 6071 KS Swalmen 0475 - 504961 swalmen@econsultancy.nl
Opsteller	S. Westbroek, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	A.M.L. Thomissen, MSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingreep	3
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	4
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	7
	5.1 Gierzwaluw	7
	5.2 Vleermuizen.....	7
	5.3 Steenmarter	9
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	10
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van B&N 04 opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Hessen Kasselstraat 6-8 te Eindhoven.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen sloop en daarop volgende nieuwbouw en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in mei 2019 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 9944.001, d.d. 6 juni 2019).

Uit de quickscan is gebleken dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming, ten aanzien van nestplaatsen van gierzwaluwen en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen en steenmarters meer informatie noodzakelijk is. Op basis van het aanvullend ecologisch onderzoek is dan ook beoordeeld of er bij de uitvoering van de herontwikkeling sprake zal zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen, gierzwaluwen en steenmarters.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1.620 \text{ m}^2$) ligt aan de Hessen Kasselstraat 6-8, in de kern van Eindhoven. In figuur 1 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en directe omgeving weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 160.470$, $Y = 382.370$.

Figuur 1. Luchtfoto onderzoekslocatie (zwart omlijnd) en directe omgeving.

De onderzoekslocatie is bebouwd met een voormalig fabrieksgebouw. Deze bebouwing vertoont kieren en spleten tussen muur en boeidelen of daklijsten. Het kleine deel van de onderzoekslocatie dat niet bebouwd is, is verhard met trottoirtegels.

Ten noorden van de onderzoekslocatie ligt woon-/werkbebouwing, ten zuiden, oosten en westen liggen woonhuizen met siertuinen.

De figuren 2 t/m 6 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek van de quickscan op 21 mei 2019 (rapport 9944.001, d.d. 6 juni 2019).

Figuur 2. Vooraanzicht fabrieksgebouw.

Figuur 3. Zijaanzicht fabrieksgebouw.

Figuur 4. Voor- en zijaanzicht fabrieksgebouw.

Figuur 5. Achterkant fabrieksgebouw.

Figuur 6. Ruimte tussen regenpijp en houten ombouw dakgoot.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens om de bebouwing te slopen. Ter plaatse zal nieuwbouw worden gerealiseerd in de vorm van 16 werk-wooneenheden (zie figuur 7).

Figuur 7. Impressie van de nieuwe situatie en directe omgeving.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming, er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Gierzwaluw

De bebouwing op het terrein biedt potentiële nestlocaties aan de gierzwaluw, zoals kieren onder de gevelbetimmering en andere openingen naar ruimtes onder het dak. Op basis van het veldbezoek van de quickscan kan aanwezigheid van nestplaatsen van de gierzwaluw in de bebouwing niet met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

Vleermuizen

De te slopen bebouwing bevat geschikte rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen, zoals kieren onder de gevelbetimmering en andere openingen naar ruimtes onder het dak of in de spouw. De te slopen bebouwing is daardoor geschikt als verblijfplaats voor soorten als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomer-verblijf, kraamverblijf, paarverblijf en (milde) winterverblijfplaats. Middels onderhavig vervolgonderzoek dient duidelijk te worden of zich in de te slopen bebouwing verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden.

Steenmarter

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter. In de te slopen bebouwing is een opening aangetroffen die mogelijk door de steenmarter gebruikt kan worden om geschikte verblijfplaatsen in de bebouwing (bijvoorbeeld onder het dak) te bereiken. Tijdens het veldbezoek voor de quickscan zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of verblijfplaats door deze soort. Echter zijn destijds de ruimtes waar een steenmarter eventueel zou kunnen verblijven nog niet gecontroleerd op sporen, zodat de aanwezigheid van een vaste- rust of verblijfplaats van de steenmarter op basis van de quickscan niet kan worden uitgesloten.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Gierzwaluw

Voor het onderzoek naar gierzwaluwen zijn tussen 1 juni en 15 juli 2019 drie veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, versie juni 2017). De veldbezoeken vonden plaats gedurende de avondschemering, vanaf een uur voor zonsondergang tot een uur na zonsondergang. In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het “gieren” van langsvliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen.

Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half mei tot oktober in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf/baltsplaats voor de laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functies noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Het totale aantal voorgestelde veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van één waarnemer per veldronde. Met vijf bezoeken omtrent deze soortgroep is voldoende zekerheid verkregen over de functie van de onderzoekslocatie.

Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de veldbezoeken in de paarperiode is daarnaast gelet op sociale geluiden. In de periode augustus - september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Petersson D240x). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden.

Steenmarter

Aan de hand van een inpandige inspectie van de bebouwing is vastgesteld of deze op dat moment in gebruik is als verblijfplaats door de steenmarter. Hierbij zijn onder andere de ruimtes tussen het dak en de plafondplaten grondig geïnspecteerd. Er is gelet op verblijfsindicaties van de steenmarter, zoals uitwerpselen en vraatresten. Ook tijdens de veldbezoeken ten behoeve van vleermuizen en gierzwaluwen is gelet op waarnemingen en verblijfsindicaties van de steenmarter.

Tabel I bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep.

		mei		juni	juli	augustus	September
gierzwaluw	tijdstip	-		3 x avond		-	
	datum			30 mei, 26 juni en 12 juli 2019			
	functie			nestlocaties			
vleermuizen	tijdstip	-	2 x avond			1 x ochtend	2 x avond
	datum		30 mei en 12 juli 2019			26 juli 2019	2 en 27 september 2019
	functie		zomer-/kraamverblijf			zomerverblijf	paar/baltsverblijf
steenmarter	tijdstip	1 x overdag					
	datum	26 juni 2019					
	functie	verblijfplaatsen					

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen en gierzwaluwen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 10 °C. De windsnelheid lag beneden de 5 Bft. en er was geen sprake van neerslag.

Tabel II bevat een overzicht van de tijdstippen en weersomstandigheden van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel II. Omstandigheden aanvullende onderzoeken vleermuizen, gierzwaluwen en steenmarter.

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
30 mei 2019	20:45 - 23:45	19 °C	1-2 Bft, droog, bewolkt
26 juni 2019	20:30 - 22:45	21 °C	2 Bft, droog, helder
12 juli 2019	20:50 - 23:50	16 °C	1 Bft, droog, bewolkt
26 juli 2019	03:55 - 05:55	27 °C	2 Bft, droog, helder
2 september 2019	21:25 - 23:25	14 °C	1 Bft, droog, bewolkt
27 september 2019	20:25 - 22:25	14 °C	2 Bft, droog, bewolkt

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Gierzwaluw

Gierzwaluwen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen en openingen onder boeidelen. Gierzwaluwen vliegen gegroepeerd met hoge snelheden tussen de gebouwen door en vliegen daarbij plotseling ergens binnen.

Tijdens de betreffende avondrondes zijn er groepen gierzwaluwen boven de onderzoekslocatie waargenomen. In het pand op de onderzoekslocatie zijn gedurende de veldbezoeken geen in- of uitvliegende gierzwaluwen waargenomen. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwing een vaste rust- en verblijfplaats vormt voor gierzwaluwen.

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn wel nestplaatsen van gierzwaluwen aanwezig. Er zijn invliegende en roepende gierzwaluwen waargenomen onder de hoek-/gevelpan van de woning aan het Frederik Hendrikplein 7 en in de gierzwaluwkasten die bevestigd zijn aan de kopgevel van de woning aan het Frederik Hendrikplein 13 (figuur 8). Door de onderlinge afstand tot deze bebouwing en de aard van de voorgenomen plannen is verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen in de buurt van de projectlocatie uit te sluiten.

Figuur 8. Invlieglocaties gierzwaluwen (rood omcirkeld) ten opzichte van onderzoekslocatie (zwart omlijnd).

5.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Er zijn tijdens geen van de veldbezoeken invliegende, uitvliegende, zwermende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen binnen de onderzoekslocatie. Wel werden er tijdens de laatste twee onderzoekrondes enkele baltsende mannetjes gehoord (sociale geluiden), maar deze hadden geen binding met de onderzoekslocatie. Deze mannetjes hebben hun verblijfplaats vermoedelijk ergens in de omgeving, maar niet op de onderzoekslocatie zelf. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de te slopen bebouwing geen functie heeft als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Verstoring van verblijfplaatsen van vleermuizen is op de projectlocatie dan ook niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens de ochtendronde op 26 juli 2019 is een invliegende gewone dwergvleermuis aangetroffen onder de gevelpan van de woning aan het Frederik Hendrikplein 13. Hieruit kan worden opgemaakt dat zich op deze locatie een zomerverblijfplaats bevindt. Tijdens de twee onderzoeksrondes in de paarperiode, op 2 en 27 september 2019, is een baltsend mannetje aangetroffen die binding vertoonde met de kopgevels van de woningen aan de Prinsessenlaan 35 en 37 (figuur 4). Het kan daarom worden aangenomen dat zich in één of beide kopgevels een paarverblijfplaats bevindt. Door de onderlinge afstand tot deze bebouwing en de aard van de voorgenomen plannen is verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen in de buurt van de projectlocatie echter uit te sluiten.

Foeragerende / passerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn er in de omgeving van de onderzoekslocatie enkele (3 - 5) foeragerende/overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen (figuur 4). Door de voorgenomen plannen zal echter geen foerageergebied verloren gaan.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord. Tijdens de veldbezoeken zijn geen eenduidige vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen worden gevolgd. Waargenomen vleermuizen betreffen exemplaren, die uit verschillende richtingen afkomstig zijn (figuur 9). Er is geen sprake van een eenduidig vliegpatroon dat door meerdere individuen wordt gevolgd. Overtreding ten aanzien van vliegroutes is hierbij niet aan de orde.

Figuur 9. Aangetroffen zomerverblijfplaats (rode stip) en passerende (blauwe pijlen), foeragerende (blauwe cirkels) en baltsende (oranje cirkels) gewone dwergvleermuizen.

5.3 Steenmarter

Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. De aanwezige bebouwing vormt een potentiële verblijfplaats voor de steenmarter.

Tijdens de grondige in pandige inspectie zijn geen sporen van de steenmarter, zoals uitwerpselen, prooi-resten of haren gevonden. Ook tijdens het gierzwaluw- en vleermuizenonderzoek zijn geen steenmarters of sporen van steenmarters waargenomen. Bij intensief gebruik van een locatie door de steenmarter zijn sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is als verblijfplaats door deze soort.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Gierzwaluw

Beschermingsregime

De gierzwaluw is een beschermde diersoort als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming en is opgenomen in de Vogelrichtlijn. De nesten van gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd.

Functie van de onderzoekslocatie voor gierzwaluwen

Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de bebouwing een vaste rust- en verblijfplaats vormt voor de gierzwaluw. Verblijfplaatsen van gierzwaluwen in de omliggende bebouwing zullen gezien de onderlinge afstand en de schaal van de werkzaamheden geen hinder ondervinden van de geplande sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie. Bij de voorgenomen ingreep vindt dan ook geen verstoring plaats van de gierzwaluw, waardoor overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft deze soort niet aan de orde is. Ten aanzien van deze soort zijn geen aanvullende maatregelen benodigd.

6.2 Vleermuizen

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten volgens de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen opzettelijke verstoring (artikel 3.5 lid 2) en tegen beschadiging en vernieling van vaste rust- en verblijfplaatsen (artikel 3.5 lid 4) in het kader van de Wet natuurbescherming. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

Door de voorgenomen werkzaamheden zullen er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden verstoord. In de huidige bebouwing bevinden zich geen verblijfplaatsen van de onderzochte soorten. Verblijfplaatsen van vleermuizen in de omliggende bebouwing zullen gezien de onderlinge afstand en de schaal van de werkzaamheden geen hinder ondervinden van de geplande sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie. Door de voorgenomen werkzaamheden worden geen essentiële foerageergebieden of vliegroutes aangetast. Om deze redenen kan overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft deze soortgroep worden uitgesloten. Er zijn geen aanvullende maatregelen benodigd.

6.3 Steenmarter

Beschermingsregime

De steenmarter valt onder de nationaal beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming, wat betekent dat deze soort beschermd is tegen opzettelijk doden en vangen. Daarnaast mogen voortplantings- en rustplaatsen niet opzettelijk beschadigd of vernietigd worden.

Functie van de onderzoekslocatie voor steenmarter

Indien de onderzoekslocatie door een steenmarter in gebruik zou zijn als verblijfplaats, zou dit tijdens de veldbezoeken duidelijk zijn geworden. Dit was echter niet het geval. Omdat er geen vaste voortplantings- en rustplaats van de steenmarter aanwezig is, kan overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft deze soort worden uitgesloten.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van B&N 04 een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Hessen Kasselstraat 6-8 te Eindhoven. De onderzoekslocatie is in de huidige situatie bebouwd met een voormalig fabrieksgebouw. De initiatiefnemer is voornemens om de bebouwing te slopen. Ter plaatse zal nieuwbouw worden gerealiseerd in de vorm van 16 werk-wooneenheden.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de herontwikkeling van de onderzoekslocatie en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna, die Econsultancy in mei 2019 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd. Op basis van het aanvullend ecologisch onderzoek is beoordeeld of er bij de uitvoering van de plannen sprake zal zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen, gierzwaluwen en steenmarters.

Resultaten

Er zijn geen nestplaatsen van gierzwaluwen of verblijfplaatsen van vleermuizen of de steenmarter in de te slopen bebouwing geconstateerd. Verblijfplaatsen van gierzwaluwen en vleermuizen in de omliggende bebouwing zullen, gezien de onderlinge afstand en de schaal van de werkzaamheden, geen hinder ondervinden van de geplande sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie. Door de voorgenomen werkzaamheden worden geen essentiële foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen aangetast.

Conclusie

Econsultancy verwacht dat juridisch gezien er geen overtreding van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming aan de orde is en dat een ontheffing niet noodzakelijk is. Door de voorgenomen werkzaamheden zullen er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluwen, steenmarters en vleermuizen worden aangetast of essentiële foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen worden verstoord.

Aanbevelingen

Gedurende de werkzaamheden dient te allen tijde de algemene zorgplicht in acht te worden genomen. Eventueel ten tijde van de sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie aanwezige dieren dienen de mogelijkheid te krijgen om weg te komen.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt (jachtgebied).

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren.

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

